

Załącznik Nr 1
do Zarządzenia Nr 2/2011
Kierownika Ośrodka Pomocy
w Dębnicy Kaszubskiej
z dnia 10 marca 2011 r.

PROCEDURA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W DĘBNICY KASZUBSKIEJ

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej, zwany dalej Ośrodkiem, jest jednostką finansów publicznych realizującą zadania z zakresu opieki społecznej.

§ 2. Misją Ośrodka jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym mieszkańców gminy poprzez wspieranie ich w dążeniu do zaspokajania niezbędnych potrzeb umożliwiających życie w godnych warunkach oraz podejmowanie działań zmierzających do ich usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem.

§ 3. Realizacja zadań oraz osiągnięcie celów, dla których Ośrodek został powołany wymaga spójnego i skutecznego podejścia do ryzyka czyli zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych, mających wpływ na jego funkcjonowanie.

§ 4. Procedurą zarządzania ryzykiem objęte są wszystkie sfery działalności Ośrodka oraz pracownicy wykonujący wyznaczone im zadania i cele.

§ 5. Procedury zarządzania ryzykiem zostały opracowane na podstawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych zawartych w Komunikacie Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. i stanowią element systemu kontroli zarządczej funkcjonującej w Ośrodku.

§ 6. Zarządzanie ryzykiem jest nierozłącznym elementem kontroli zarządczej, która stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań statutowych oraz ich jakości w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy oraz jest realizowane na I poziomie kontroli zarządczej.

§ 7. W zarządzaniu Ośrodkiem podejmowane są działania mające na celu uświadomienie ryzyka oraz podjęcie mechanizmów zmierzających do monitorowania tego ryzyka przez nadzór, kontrolę, okresowe analizy i bieżące sprawozdania dotyczące realizowanych zadań w stosunku do zakładanych planów.

II. USTALENIA SZCZEGÓLWE

§ 8. Obszary ryzyka

1. Realizacja zadań wynikających z:

a) ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (poziom realizacji zadań w zakresie pomocy społecznej realizowanych przez pracowników socjalnych Ośrodka w obrębie wszystkich stanowisk).

b) ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (poziom realizacji zadań realizowanych przez pracownika Ośrodka).

c) z ustawy z dnia 28.11.2003r. o świadczeniach rodzinnych (poziom realizacji zadań w zakresie świadczeń rodzinnych realizowanych przez pracowników Ośrodka w obrębie stanowiska) .

d) z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (poziom realizacji zadań w zakresie funduszu alimentacyjnego i postępowania wobec dłużników alimentacyjnych realizowanych przez pracowników Ośrodka w obrębie stanowiska) .

e) z ustawy z dnia 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (poziom realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizowanych przez pracowników socjalnych Ośrodka w obrębie wszystkich stanowisk) w oparciu o:

- Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (obsługa organizacyjno – techniczna zespołu interdyscyplinarnego d.s. przeciwdziałania przemocy w rodzinie),
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii,
- Gminy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

f) z zarządzenia Wójta Gminy Dębica Kaszubska w sprawie organizacji dowozu osób niepełnosprawnych pojazdem zakupionym ze środków PFRON wyłącznie na cele związane z rehabilitacją zawodową, leczniczą lub społeczną.

g) projektu współfinansowanego ze środków EFS pn. „ Zdrowy styl życia, nauka i praca człowieka wzbogaca” ,

2. Realizacja zadań statutowych w aspekcie zabezpieczenia środków w budżecie (zadania są ograniczone budżetem).

3. Realizacja zadań zgodnie z procedurami postępowania administracyjnego (terminowość, rzetelność).

4. Gospodarowanie środkami pieniężnymi i majątkowymi Ośrodka (zasoby rzeczowe, majątkowe).

5. Ryzyko naruszenia dyscypliny finansów publicznych podczas realizowania zadań statutowych własnych i zleconych.

6. Zapewnienie ochrony danych osobowych zgodnie z polityką bezpieczeństwa Ośrodka i instrukcji zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych.

7. Realizacja zadań z zakresu zamówień publicznych.

§ 9. Zarządzanie ryzykiem w szczególności odnosi się do zagrożenia polegającego na zabezpieczeniu odpowiednich środków w budżecie Ośrodka, które umożliwiają właściwą realizację misji Ośrodka poprzez realizację zadań statutowych i spełnianie standardów jakości pracy.

§ 10. Kategorie ryzyka

1. **Ryzyko działalności** (np. realizacja misji Ośrodka, poszczególnych zadań).
2. **Ryzyko zasobów ludzkich** (np. jakość wykonywanej pracy ze względu na nadmiar zadań przyporządkowanych poszczególnym pracownikom, urlopy macierzyńskie, rezygnacja z pracy, zatrudnienie nowych pracowników, nie satysfakcjonujące wynagrodzenie).
3. **Ryzyko finansowe** (np. zabezpieczenie środków na poziomie umożliwiającym realizację zaplanowanych zadań, hipotetyczne przewidywanie potrzeb, terminowość spływania środków finansowych).
4. **Ryzyko zewnętrzne** (np. uwarunkowania polityczne, zmiana kryteriów dochodowych, zamrożenie środków finansowych).

§ 11. Poziomy istotności ryzyka:

1. **Ryzyko nieznaczne (akceptowane)** – nie wywołuje istotnych zagrożeń dla realizacji zadań.
2. **Ryzyko małe** - wywołuje konieczność usprawnienia organizacyjnego
3. **Ryzyko umiarkowane** – wywołuje konieczność usprawnienia organizacyjnego, rzeczowego, finansowego dla zrealizowania zadań i podniesienia standardów i jakości usług.
4. **Ryzyko poważne** - stanowi zagrożenie dla zrealizowania zadań, celów i misji Ośrodka, ogranicza możliwość właściwego funkcjonowania, wywołuje bezzwłoczną konieczność usprawnienia organizacyjnego, rzeczowego, finansowego dla zrealizowania zadań i podniesienia standardów i jakości usług.
5. **Ryzyko duże** – stanowi istotne zagrożenie dla zrealizowania zadań, celów i misji Ośrodka, ogranicza możliwość właściwego funkcjonowania, uniemożliwia realizację zadań i osiągania standardów w znacznych obszarach, wywołuje konieczność podejmowania niezwłocznych działań wewnętrznych i na zewnątrz Ośrodka (w porozumieniu z Wójtem Gminy).

§ 12. Przy ocenie ryzyka należy uwzględnić następujące elementy systemu działalności Ośrodka:

1. Wieloletnią prognozę finansową sporządzaną przez Urząd Gminy w Dębnicy Kaszubskiej, w której ujęty jest Ośrodek.
2. Realizację zadań statutowych w kontekście budżetu Ośrodka i planu finansowo – rzeczowego.
3. Zgodność z prawem – pracownicy zobowiązani są do wykonywania czynności służbowych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
4. Skuteczność i efektywność działania – pracownicy zobowiązani są do rzetelnego, sumiennego i profesjonalnego wykonywania obowiązków służbowych określonych Regulaminach i Statucie Ośrodka oraz wynikających z zakresów czynności, wyznaczonych w bieżących planach i poleceniach służbowych.

5. Wiarygodność sprawozdań – sprawozdawczość statystyczna i finansowa uwzględniająca zasadę zgodności danych, prowadzona terminowo w oparciu na rzetelnie prowadzonej rachunkowości i bieżącym prowadzeniu ksiąg rachunkowych.
6. Ochrona zasobów Ośrodka – materialnych, prawnych i ludzkich poprzez wdrożenie procedur zabezpieczających dostęp do zasobów wyłącznie przez upoważnionych pracowników, zapewnienie ochrony przed zniszczeniem lub utratą ograniczającą możliwość funkcjonowania Ośrodka, ochronę danych osobowych, zasobów informatycznych, księgowych i majątkowych (powierzenie pracownikom odpowiedzialności materialnej i służbowej).
7. Zasady etycznego postępowania – znajomość zasad obowiązujących w Ośrodku (zawartych w Regulaminach i innych przepisach wewnętrznych) i przestrzeganie ich przez wszystkich pracowników.
8. Efektywność i skuteczność przepływu informacji – korzystanie z poziomego (przepływ informacji pomiędzy stanowiskami) i pionowego systemu komunikacji (udzielanie dyspozycji i poleceń służbowych niezbędnych do wykonywania obowiązków). Wykorzystywanie systemu komunikacji poziomej i pionowej w codziennej pracy oraz w trakcie spotkań Zespołu Ośrodka a poprzez to zapewnienie wszystkim pracownikom dostępu do informacji.
9. Prawdliwość gospodarki finansowej, budżetowej i sprawozdawczej – szczególna rola Głównego Księgowego Ośrodka, który prowadząc rachunkowość i wykonując wstępne kontrole obowiązany jest do przestrzegania zasad rachunkowości oraz przeciwdziałania przypadkom powodującym naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

§ 13. 1. Nie rzadziej niż raz w roku dokonuje się okresowej identyfikacji ryzyka i jego poziomu w odniesieniu do zadań własnych i zleconych Ośrodka.

2. Na podstawie zakresu swoich obowiązków służbowych, poleceń Kierownika i Głównego Księgowego Ośrodka, pracownicy wypełniają „Arkusze ryzyka i metody przeciwdziałania ryzyku” wg wzoru stanowiącego załącznik Nr 1 do niniejszej procedury i przedkładają Kierownikowi Ośrodka.

3. „Arkusze ryzyka i metody przeciwdziałania ryzyku” podlegają bieżącemu monitorowaniu poprzez omawianie ich na spotkaniach Zespołu Ośrodka i wykorzystywane są dla poprawy efektywności pracy i usprawnienia kontroli zarządczej

§ 14. Sporządzone przez pracowników „Arkusze ryzyka i metody przeciwdziałania ryzyku” przekazywane są Kierownikowi Ośrodka, który dokonuje ich oceny i sporządza „Zbiorcze zestawienie ryzyk i podejmowanych w Ośrodku działań” wg wzoru stanowiącego załącznik Nr 2 do niniejszej procedury oraz określa i wdraża środki zarządcze w działalności Ośrodka dla przeciwdziałania lub zniwelowania ryzyk.

§ 15. „Zbiorcze zestawienie ryzyk i podejmowanych w Ośrodku działań” stanowi podstawowy dokument niezbędny do uzyskania zapewnienia o stanie kontroli zarządczej w Ośrodku.